

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

P8_TA(2017)0050

Możliwości budżetowe strefy euro**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro (2015/2344(INI))**

(2018/C 252/24)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Budżetowej i Komisji Gospodarczej i Monetarnej zgodnie z art. 55 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej i Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinie Komisji Spraw Konstytucyjnych i Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0038/2017),
- A. mając na uwadze, że obecny klimat polityczny oraz wyzwania polityczne i gospodarcze istniejące w zglobalizowanym świecie wymagają ze strony UE konsekwentnych i stanowczych decyzji i działań w pewnych dziedzinach takich jak bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, ochrona granic i polityka wobec migrantów, stabilizacja sąsiedztwa UE, wzrost gospodarczy i zatrudnienie, a w szczególności zwalczanie bezrobocia młodzieży, oraz wprowadzanie w życie porozumień zawartych na konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu z 2015 r.;
- B. mając na uwadze, że po udanym starcie euro strefa euro wykazała się brakiem konwergencji, współpracy politycznej i odpowiedzialności;
- C. mając na uwadze, że różne kryzysy i globalne wyzwania wymagają od strefy euro dokonania, i to jak najszybciej, skoku jakościowego w integracji;
- D. mając na uwadze, że przynależność do wspólnego obszaru walutowego wymaga wspólnych narzędzi i solidarności na szczeblu europejskim oraz zobowiązań i odpowiedzialności ze strony wszystkich uczestniczących w nim państw członkowskich;
- E. mając na uwadze, że trzeba przywrócić zaufanie w obrębie strefy euro;
- F. mając na uwadze, że aby uzyskać pełnię korzyści płynących ze wspólnej waluty potrzebny jest jasno określony plan działania odzwierciedlający całościowe podejście, przy jednoczesnym zagwarantowaniu stabilności tej waluty oraz osiągnięciu celów dotyczących stabilności i pełnego zatrudnienia;
- G. mając na uwadze, że plan ten powinien obejmować również ukończenie tworzenia unii bankowej, wzmocnione ramy budżetowe ze zdolnością do amortyzacji wstrząsów oraz zachęty do wdrażania reform strukturalnych sprzyjających wzrostowi w celu uzupełnienia stosowanych obecnie środków polityki pieniężnej;
- H. mając na uwadze, że mechanizm zdolności fiskalnej i związany z nim kodeks konwergencji są jednym z istotnych elementów tego przedsięwzięcia, które może się powieść jedynie w razie ścisłego powiązania odpowiedzialności z solidarnością;
- I. mając na uwadze, że ustanowienie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro jest tylko jednym z elementów układanki, któremu musi towarzyszyć wyraźna chęć przebudowy europejskich fundamentów ze strony państw członkowskich strefy euro i państw, które mają dopiero do niej dołączyć;
1. przyjmuje następujący plan działania:

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

i. Zasady ogólne

Przekazanie suwerenności w zakresie polityki pieniężnej wymaga alternatywnych mechanizmów dostosowawczych, takich jak przeprowadzenie reform strukturalnych wspierających wzrost, jednolity rynek, unia bankowa, unia rynków kapitałowych, aby stworzyć bezpieczniejszy sektor finansowy i mechanizm zdolności fiskalnej na potrzeby radzenia sobie z wstrząsami makroekonomicznymi oraz aby zwiększyć konkurencyjność i stabilność gospodarek państw członkowskich z zamiarem uczynienia ze strefy euro optymalnego obszaru walutowego.

Konwergencja, dobre rządzenie i warunkowość egzekwowane przez instytucje demokratycznie rozliczalne na szczeblu strefy euro i/lub szczeblu krajowym mają zasadnicze znaczenie, w szczególności dla zapobiegania ciągłym transferom, ryzyku nadużyć i niewyważonemu podziałowi ryzyka publicznego.

Wzrost wagi i wiarygodności mechanizmu zdolności fiskalnej przyczyni się do przywrócenia wiary rynków finansowych w stabilność finansów publicznych w strefie euro, umożliwiając, co do zasady, lepszą ochronę podatników oraz zmniejszenie ryzyka publicznego i prywatnego.

Mechanizm zdolności fiskalnej obejmuje Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) i specjalne, dodatkowe możliwości budżetowe dla strefy euro. Mechanizm zdolności fiskalnej będzie tworzony w uzupełnieniu do Europejskiego Mechanizmu Stabilności i bez jakiegokolwiek uszczerbku dla niego.

Na początkowym etapie specjalny mechanizm zdolności fiskalnej dla strefy euro powinien być częścią budżetu Unii, poza i ponad pułapami obowiązującymi w wieloletnich ramach finansowych, i być finansowany przez strefę euro oraz innych uczestniczących członków z uzgodnionego między uczestniczącymi państwami członkowskimi źródła dochodów, które będą traktowane jako dochody przeznaczone na określony cel i gwarancje; po osiągnięciu stabilności mechanizm zdolności fiskalnej powinien być finansowany z zasobów własnych, zgodnie z zaleceniami zawartymi w sprawozdaniu Montiego w sprawie przyszłego finansowania UE.

EMS, wykonując swoje bieżące zadania, powinien dalej rozwijać się i przekształcić w Europejski Fundusz Walutowy (EFW) z odpowiednią zdolnością udzielania i zaciągania kredytów i jasno określonym mandatem, aby móc amortyzować asymetryczne i symetryczne wstrząsy.

ii. Trzy filary mechanizmu zdolności fiskalnej na rzecz konwergencji i stabilizacji strefy euro

Mechanizm zdolności fiskalnej powinien spełniać trzy różne funkcje:

- po pierwsze, należy zachęcać do konwergencji społeczno-gospodarczej w obrębie strefy euro, aby pobudzić reformy strukturalne, unowocześnić gospodarkę i zwiększyć konkurencyjność każdego z państw członkowskich i odporność strefy euro, a tym samym przyczynić się również do zdolności państw członkowskich do amortyzacji asymetrycznych i symetrycznych wstrząsów;
- po drugie, różnice w cyklach koniunkturalnych państw członkowskich należących do strefy euro wynikające z różnic strukturalnych lub ogólnej słabości ekonomicznej stwarzają potrzebę łagodzenia wstrząsów asymetrycznych (sytuacje, w których jakieś zdarzenie gospodarcze ma większy wpływ na jedną gospodarkę w porównaniu z innymi, na przykład gdy w wyniku wstrząsu niezależnego od danego państwa członkowskiego w jednym państwie członkowskim załamuje się popyt, a w innych nie);
- po trzecie, w celu zwiększenia odporności strefy euro jako całości należy zająć się wstrząsami symetrycznymi (sytuacje, w których jakieś zdarzenie gospodarcze wpływa tak samo na wszystkie gospodarki, na przykład zmiany cen ropy w przypadku państw należących do strefy euro).

W świetle tych celów trzeba będzie rozważyć, które funkcje będzie można realizować w obowiązujących ramach prawnych Unii, a które będą wymagały dostosowania lub zmiany traktatu.

Filar 1: kodeks konwergencji

Obecna sytuacja gospodarcza wymaga strategii inwestycyjnej równocześnie z konsolidacją i odpowiedzialnością budżetową w oparciu o ramy zarządzania gospodarczego.

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

Poza paktem stabilności i wzrostu przyjęty w ramach zwykłej procedury ustawodawczej kodeks konwergencji uwzględniający zalecenia dla poszczególnych krajów powinien przez okres pięciu lat skoncentrować się na kryteriach konwergencji odnoszących się do podatków, rynku pracy, inwestycji, wydajności, spójności społecznej, zdolności w zakresie administracji publicznej i dobrego rządzenia w ramach obowiązujących traktatów.

W ramach zarządzania gospodarczego przestrzeganie kodeksu konwergencji powinno być jednym z warunków pełnego udziału w mechanizmie zdolności fiskalnej i każde państwo członkowskie powinno wysunąć propozycje co do sposobu spełnienia kryteriów tego kodeksu konwergencji.

Mechanizm zdolności fiskalnej dla strefy euro powinien zostać uzupełniony długoterminową strategią zrównoważenia i redukcji zadłużenia zwiększającą wzrost gospodarczy i inwestycje w państwach strefy euro, co obniżyłoby ogólne koszty refinansowania i relacje długu do PKB.

Filar 2: amortyzacja wstrząsów asymetrycznych

Pomimo wysiłków w zakresie koordynacji polityki, konwergencji i trwałych reform strukturalnych ze strony państw członkowskich, ze względu na silną integrację państw członkowskich strefy euro nie można całkowicie wykluczyć asymetrycznych wstrząsów mających wpływ na stabilność całej strefy.

Stabilizacja osiągnięta dzięki EMS/EFW powinna zostać uzupełniona mechanizmem amortyzacji wstrząsów.

Stabilizacja powinna stanowić bodziec dla dobrych praktyk i sprzyjać unikaniu pokusy nadużycia.

Taki system musi obejmować jasne zasady dotyczące ram czasowych dla płatności i spłat oraz musi być jasno określony pod względem rozmiaru i mechanizmów finansowania, a jednocześnie być neutralny dla budżetu w dłuższym okresie.

Filar 3: amortyzacja wstrząsów symetrycznych

Przyszłe wstrząsy symetryczne mogą doprowadzić do destabilizacji strefy euro jako całości, ponieważ obszar walutowy nie posiada jeszcze instrumentów koniecznych do poradzenia sobie z kolejnym kryzysem na skalę poprzedniego.

W przypadku wstrząsów symetrycznych spowodowanych brakiem popytu wewnętrznego sama polityka pieniężna nie jest w stanie pobudzić wzrostu gospodarczego, szczególnie w kontekście zerowej granicy nominalnych stóp procentowych. Budżet strefy euro powinien być wystarczająco duży, by móc zaradzić tym asymetrycznym wstrząsom poprzez finansowanie inwestycji zmierzających do agregacji popytu i pełnego zatrudnienia zgodnie z art. 3 TUE.

iii. Zarządzanie, demokratyczna rozliczalność i kontrola

W ramach zarządzania gospodarczego w strefie euro powinna dominować metoda wspólnotowa.

Parlament Europejski i parlamenty narodowe powinny odgrywać większą rolę w odnowionych ramach zarządzania gospodarczego w celu wzmocnienia demokratycznej rozliczalności. Chodzi tu m.in. o zwiększenie poczucia odpowiedzialności za europejski semestr na szczeblu krajowym, reformę międzyparlamentarnej konferencji przewidzianej w art. 13 paktu fiskalnego, aby nadać jej większą wagę w celu formułowania bardziej wyrazistego stanowiska parlamentów i opinii publicznej. Aby podnieść poziom odpowiedzialności, parlamenty narodowe powinny sprawować nadzór nad rządami krajowymi, zaś Parlament Europejski – nad europejskimi organami wykonawczymi.

Stanowisko przewodniczącego Eurogrupy mogłoby zostać połączone ze stanowiskiem komisarza ds. spraw gospodarczych i finansowych i w takim przypadku przewodniczący Komisji powinien mianować tego komisarza wiceprzewodniczącym Komisji.

Taki minister finansów i skarbu w łonie Komisji powinien być w pełni demokratycznie rozliczalny i powinien dysponować wszelkimi środkami i zdolnością niezbędnymi do stosowania i egzekwowania obowiązujących ram zarządzania gospodarczego oraz do optymalizacji rozwoju strefy euro we współpracy z ministrami finansów państw strefy euro.

Parlament Europejski powinien dokonać przeglądu swoich przepisów i struktury w celu zapewnienia pełnej demokratycznej rozliczalności mechanizmu zdolności fiskalnej wobec posłów do PE z uczestniczących państw członkowskich;

Czwartek, 16 lutego 2017 r.

2. wzywa:
    - Radę Europejską do ustanowienia najpóźniej na spotkaniu UE w Rzymie (w marcu 2017 r.) opisanych powyżej wytycznych, zawierających ramy długoterminowej, trwałej stabilizacji strefy euro;
    - Komisję do przedstawienia w 2017 r. białej księgi, zawierającej ambitny kluczowy rozdział o strefie euro, oraz odnośnych wniosków ustawodawczych z wykorzystaniem wszelkich środków na mocy obowiązujących traktatów włącznie z kodeksem konwergencji, budżetem strefy euro i automatycznymi stabilizatorami, a także do określenia precyzyjnego harmonogramu wdrożenia tych środków;
  3. deklaruje gotowość sfinalizowania do końca obecnego mandatu Komisji i obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego wszystkich środków ustawodawczych niewymagających zmiany Traktatu, a także przygotowania niezbędnych zmian traktatu, aby zapewnić stabilność strefy euro w perspektywie średnio- i długoterminowej.
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, przewodniczącemu Komisji, przewodniczącemu Rady, przewodniczącemu Eurogrupy, prezesowi Europejskiego Banku Centralnego, dyrektorowi zarządzającemu Europejskiego Mechanizmu Stabilności oraz parlamentom państw członkowskich.
-